

Nyakigláb, Csupaháj, Málészáj (népmese)

Volt egyszer egy szegény ember, annak volt három fia. A legnagyobbikat Nyakiglábnak, a másodikat Csupahájnak, a legkisebbiket Málészájnak hívták. Ezek annyit tudtak enni, hogy az apjuk még kenyérből sem tudott nekik eleget adni. Egyszer azt mondja nekik, hogy menjenek már szolgálni, keressék meg a maguk kenyerét. Kiették már őt mindenéből!

Elindult a legnagyobbik, Nyakigláb. Ment, ment soká. Találkozott egy öregemberrel, az felfogadta szolgának egy esztendőre.

Ahogy elmúlt az esztendő, az öreg azt mondja neki:

- Adok neked egy asztalt, amiért jól szolgáltál.

Ennek csak azt kell mondanod: "Teríts, teríts, asztalkám!", és lesz rajta mindenféle! Elfogadod?

- Azt? Aki a hegyet megette volna kenyérral? Ei, ei!

Nyakigláb alig várta, hogy kiérjen a faluból. Egy bokor mellett előveszi az asztalt, s mondja tüstént neki:

- Teríts, teríts, asztalkám!

Hát lett azon annyi minden, ennivaló, innivaló, hogy Nyakigláb szeme-szája is elállt a csodálkozástól. Jól is lakott mindjárt, de úgy, hogy majd kirepedt. Azzal indult hazafelé. Talált útjában egy kocsmát, oda is betért. Bement mindjárt egy szobába. Terítettett az asztallal. Jóllakott, aztán kért egy pohár bort.

De amíg benn volt, a kocsmáros megleste, hogy mit csinál. Látta, hogy milyen asztala van ennek a legénynek. Hű, ha az ő kocsmájában olyan volna!

Ahogy este lett, lefeküdtek. Nyakigláb is jó mélyen elaludt. A kocsmáros meg csak belopózott, és a csodaasztalt kicserélte egy másikkal, amelyik pontosan olyan volt, mint Nyakiglábé.

Másnap reggel Nyakigláb újra elindult. Addig ment, míg haza nem ért. Otthon eldicsekedett, hogy milyen asztala van őneki.

- Na, lássuk! - azt mondják. - Épp jó éhesek vagyunk. mint mindig!

Mondta szegény Nyakigláb az asztalnak, hogy "Teríts, teríts, asztalkám!", de biz az nem terített. Az egész család meg már várta, hogy jóllakjanak. Hogy Nyakigláb így becsapta őket, még üresebbnek érezték a hasukat. Kapták magukat, jól elverték Nyakiglábot.

Elindult most már a második Gyerek, s Csupaháj. Az is ahhoz az öreghez érkezett, akinél Nyakigláb szolgált. Őt is megfogadták egy esztendőre.

Mikor kitelt az idő, az öreg őt is magához hívta.

- Fiam, a szolgálatodért neked is adok valamit. Itt van egy szamár! Ennek csak azt kell mondani: "Tüsszents, tüsszents, csacsikám!", s annyi aranyat tüsszent neked, amennyit csak akarsz! Elfogadod?

- Egy ilyen jószágot?

Csupaháj nagyon megörült a szamárnak. El is indult vele hazafelé. Útközben ő is betért a kocsmába. Evett-ivott, amennyi a bőrébe fért, és azt mondta, hogy majd csak reggel fizet. De a szamarat magával vitte a szobájába. Ahogy este lett, odaállította maga elé, és azt mondta neki:

- Tüsszents, tüsszents, csacsikám!

A csacsi hegyezte a fülét, aztán elkezdett tüsszентeni. Tüsszentett is egyvégből olyan sokat, hogy Csupaháj már alig fért a sok aranytól. Felszedte az aranyat, és lefeküdt.

De a kocsmáros a kulcslyukon ezt is megleste. Mikor észrevette, hogy Csupaháj már alszik, bement a szobába hozzá, és a szamarat is elcserélte egy másikkal.

Csupaháj vitte haza a csacsit, ő is nagyra volt vele, hogy mit szolgált. De amikor rászólt a szamárra, hogy tüsszentsen, az bizony egyetlen aranyat sem tüsszentett a padlóra, hiába várták. Csupaháj se vitte el szárazon, őt is jól elverték.

Szegény apjuk már kétségbe volt esve, hogy egyik gyereke sem tud rajta segíteni. Elindította a legkisebb fiát is, Málészájt.

Ez is elvetődött az öregemberhez. Őt is felfogadták egy esztendőre szolgának.

Mikor letelt a szolgálata, azt mondja neki az öreg:

- Fiam, jutalom nélkül téged sem eresztelek el. Itt van egy zsák, ebben van egy furkó. Ennek csak azt mondani: "Ki a zsákból, furkócskám!", s akkor a furkó kiugrik, s azt verhetsz meg vele, akit akarsz.

Málészáj a hóna alá vette a furkót, és indult vele hazafelé. Neki is útjába esett a kocsmá. Már nagyon éhes és szomjas volt. Bement. Evett-ivott, amennyi jólesett. A kocsmáros kérte tőle az árát, de Málészáj nem tudott fizetni, mert egy fillérje sem volt. A kocsmáros elkezdett lármázni, hogy ő bizony elveszi Málészáj gúnyját, ha nem fizet, vagy pedig becsukatja. Erre Málészáj is elfutotta a méreg, elővette a zsákot, és azt mondta:

- Ki a zsákból, furkócskám! Verd meg a kocsmárost!

A furkó csak kiugrott a zsákból, neki a kocsmárosnak, és csihi-puhi, elkezdte porolni. A kocsmárosnak hamar elege lett a verésből, elkezdett jajgatni:

- Jaj, jaj! Hagyd abba a verést, barátom, visszaadok mindent, amit a bátyáidtól elloptam!

Málészáj csak nagyot nézett.

- Mit lopott el kend az én bátyáimtól?

- Hát a teríts-asztalt meg az aranytüsszentő szamarat!

De a furkó még folyvást ütötte a kocsmárost ezalatt is. Azt mondja Málészáj:

- Ja, ha visszaadod az asztalt meg a szamarat, akkor nem bántalak! Vissza, vissza, furkócskám, a zsákba!

A furkó visszament, a kocsmáros meg behozta az asztalt meg a szamarat, és odaadta Málészájnak.

Málészáj hazament. Otthon elmondta a testvéreinek, hogyan szerezte vissza az asztalt is, meg a szamarat is. Volt mér mit enni meg inni, volt pénz is, amennyit akartak. A szegény ember családja így aztán nagyon boldog lett.